

Laidiens: 10.08.2001., Nr. 117

Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.352

Rīgā 2001.gada 7.augustā (prot. Nr.37, 8.§)

Gaujas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Gaujas nacionālā parka likuma 2.panta otro un trešo daļu un
likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 17.panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka Gaujas nacionālā parka (turpmāk - parks) individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību, kā arī parka funkcionālo zonu platības un robežu aprakstus.

2. Ja šajos noteikumos nav noteikts citādi, parka teritorijā ir spēkā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

3. Parka funkcionālo zonu platības ir šādas:

3.1. dabas rezervāta (stingrā režīma) zona - 3668 ha;

3.2. dabas lieguma zona - 32655 ha;

3.3. kultūrvēsturiskā zona - 3501 ha;

3.4. ainavu aizsardzības zona - 40303 ha;

3.5. neitrālā zona - 11618 ha.

4. Parka funkcionālo zonu robežu apraksti noteikti šo noteikumu 1., 2., 3., 4. un 5.pielikumā, bet funkcionālo zonu robežu shēma - šo noteikumu 6.pielikumā.

5. Parkam ir emblēma un simbolika, un to apstiprina vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs.

6. Parka teritorijas ārējo robežu un dabas rezervāta (stingrā režīma) zonas robežu apzīmē ar speciālām informatīvām zīmēm. Šo zīmju izvietojuma shēma norādīta parka dabas aizsardzības plānā.

7. Parka teritorijā aizliegts:

7.1. zemes īpašniekiem un lietotājiem (turpmāk - tiesiskie valdītāji) savā zemē ierobežot apmeklētāju pārvietošanos pa takām, ceļiem un ūdenstecēm, kas norādīti parka dabas aizsardzības plānā;

7.2. nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, mopēdiem, motorrolleriem, velosipēdiem, pajūgiem un zirgiem pa meža un lauksaimniecības zemēm, ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu;

- 7.3. veikt darbības, kas negatīvi ietekmē dabisko ainavu vai kultūrainavu;
- 7.4. izmantot speciālas vākšanas palīgierīces savvaļas ogu un sēņu lasīšanā;
- 7.5. pieļaut suņu atrašanos brīvā dabā bez pavadas un uzpurņa, izņemot ievainotu dzīvnieku izsekošanu medībās;
- 7.6. trokšņojot traucēt dabas ekosistēmas, parka teritorijas iedzīvotājus un apmeklētājus;
- 7.7. bojāt vai iznīcināt kokus, krūmus un meža zemsedzi.
8. Parka teritorijā apmeklētājiem aizliegts:
 - 8.1. ierīkot nometnes un celt teltis ārpus īpaši norādītām vietām;
 - 8.2. kurināt ugunsķurkus ārpus īpaši norādītām un speciāli ierīkotām vietām;
 - 8.3. izmantot parka dabas aizsardzības plānā norādītās takas un ceļus neatbilstoši norādītajam mērķim un informācijas zīmēm;
 - 8.4. pārvietoties vietās, kur to neatļauj aizlieguma zīmes un nožogojumi.
9. Bez saskaņošanas ar parka administrāciju aizliegts:
 - 9.1. izmantot gaisa telpu virs parka teritorijas izklaides komercdarbībai;
 - 9.2. izplatīt informāciju par parka teritorijā esošajiem īpaši aizsargājamiem biotopiem, īpaši aizsargājamo augu atradnēm, īpaši aizsargājamo dzīvnieku dzīves un barošanās vietām, kā arī par tiem tūrisma maršrutiem, kas nav norādīti parka dabas aizsardzības plānā.
10. Parka teritorijā veicami parka dabas aizsardzības plānā paredzētie dabas apsaimniekošanas pasākumi retu un īpaši aizsargājamo biotopu, dzīvnieku un to dzīvotņu, kā arī augu atradņu saglabāšanai.
11. Gaisa telpā virs parka dabas rezervāta (stingrā režīma) zonas aizliegts:
 - 11.1. izmantot gaisa kuģus izklaides komercdarbībai, aviācijas sporta pasākumiem, kā arī privātiem lidojumiem;
 - 11.2. izmantot lidojumiem gaisa balonus.
12. Dabas lieguma zonā aizliegts:
 - 12.1. rīkot autosacensības un motosacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;
 - 12.2. no 1.aprīļa līdz 20.jūnijam organizēt brīvā dabā masu sporta, izklaides un atpūtas pasākumus, kuri nav iekļauti parka administrācijas un pašvaldības saskaņotā pasākumu plānā;
 - 12.3. ierīkot un ekspluatēt atkritumu savākšanas punktus un atkritumu poligonus;
 - 12.4. ierīkot savvaļas augu un dzīvnieku, kā arī to produktu pārdošanas un iepirkšanas punktus;
 - 12.5. ievākt savvaļas augus un iegūt savvaļas dzīvniekus, kā arī to produktus pārdošanai.
13. Bez saskaņošanas ar parka administrāciju dabas lieguma zonā aizliegts:
 - 13.1. veikt rūpniecisko, tūrisma, atpūtas un izklaides komercdarbību;
 - 13.2. izvietot dabā reklāmu un citu informāciju;
 - 13.3. nodarboties ar tirdzniecību ārpus parka dabas aizsardzības plānā īpaši norādītām vietām;

13.4. ierīkot pastāvīgas tūristu apmetnes un ugunsgrābekļa vietas.

14. Dabas lieguma zonā parka administrācija papildus var noteikt sezonas lieguma teritorijas, par to sniedzot informāciju vietējos laikrakstos un laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

15. Kultūrvēsturiskajā zonā aizliegts:

15.1. rīkot autosacensības un motosacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

15.2. ierīkot un ekspluatēt atkritumu savākšanas punktus un atkritumu poligonus;

15.3. sadalīt zemi apbūves gabalos;

15.4. bojāt vai iznīcināt dendroloģiskos stādījumus;

15.5. bojāt vai iznīcināt vēsturiski izveidojušos ceļu tīklu, tiltus un hidrotehniskās būves;

15.6. iegūt derīgos izrakteņus;

15.7. bez saskaņošanas ar parka administrāciju iegūt mālu tradicionālo amatu demonstrēšanai;

15.8. veikt saimniecisko darbību, kas mazina kultūrvēsturiskās vides kvalitāti;

15.9. bez saskaņošanas ar parka administrāciju organizēt masu pasākumus ārpus šim nolūkam iekārtotām vietām. Saskaņošana ar parka administrāciju nav nepieciešama kultūrvēsturisko teritoriju administrāciju organizētajiem pasākumiem.

II. Meža apsaimniekošana

un izmantošana parka teritorijā

16. Meža apsaimniekošanā un izmantošanā parka teritorijā jāievēro parka dabas aizsardzības plāna prasības.

17. Parka teritorijā, izņemot dabas rezervāta (stingrā režīma) zonu, atļauts cirst atsevišķus augošus un nokaltušus kokus un izvākt kritušus kokus (vai to daļas), lai:

17.1. novāktu bīstamos kokus;

17.2. uzlabotu ainavas kvalitāti, ierīkotu un uzturētu skatu punktus;

17.3. papildinātu meža dzīvnieku barības bāzi;

17.4. veiktu meža ugunsdrošības pasākumus.

18. Parka teritorijā aizliegts:

18.1. cērtot kokus un transportējot kokmateriālus, bojāt pārējos kokus;

18.2. atsveķot kokus;

18.3. veidot mežā kokmateriālu transportēšanas ceļus taisnās līnijās;

18.4. cirst kokus šādās vietās:

18.4.1. valsts un pašvaldību valdījumā esošajās mežaudzēs, kurās valdošās koku sugas vecums pārsniedz:

18.4.1.1. priedei - 140 gadu;

18.4.1.2. eglei - 120 gadu;

18.4.1.3. ozolam un bērzam - 100 gadu;

18.4.1.4. osim - 85 gadus;

18.4.1.5. melnalksnim, apsei un liepai - 80 gadu;

18.4.2. ozolu, ošu, liepu, kļavu, vīksnu un gobu tīraudzēs un mistrotās mežaudzēs, ja šo koku sugu kopējais sastāvs ir vairāk par 50 procentiem;

18.4.3. upju un ezeru palienēs, izņemot palieņu pļavu atjaunošanai un apsaimniekošanai;

18.4.4. upju un ezeru krastos, senkrastos un gravās - meža apsaimniekošanas plānā norādītajās vietās, kurās slīpums pārsniedz 25 grādus;

18.5. cirst kokus galvenajā cirtē pirms šajos noteikumos un citos normatīvajos aktos noteiktā galvenās cirtes vecuma sasniegšanas;

18.6. cirst kokus kailcirtē valsts un pašvaldību valdījumā esošajos mežos ainavu aizsardzības zonā un visos mežos kultūrvēsturiskajā zonā;

18.7. cirst šādus augošus kokus, izņemot bīstamos kokus:

18.7.1. ozolus, kas vecāki par 180 gadiem vai kuru diametrs 1,30 m augstumā pārsniedz 50 cm;

18.7.2. priedes, kas vecākas par 180 gadiem vai kuru diametrs 1,30 m augstumā pārsniedz 65 cm;

18.7.3. egles, kas vecākas par 160 gadiem vai kuru diametrs 1,30 m augstumā pārsniedz 70 cm;

18.7.4. ošus, kas vecāki par 160 gadiem vai kuru diametrs 1,30 m augstumā pārsniedz 60 cm;

18.7.5. liepas, kas vecākas par 160 gadiem vai kuru diametrs 1,30 m augstumā pārsniedz 30 cm;

18.7.6. bērzus, kas vecāki par 110 gadiem vai kuru diametrs 1,30 m augstumā pārsniedz 65 cm;

18.7.7. melnalkšņus, kas vecāki par 110 gadiem vai kuru diametrs 1,30 m augstumā pārsniedz 45 cm;

18.7.8. apses, kas vecākas par 80 gadiem vai kuru diametrs 1,30 m augstumā pārsniedz 80 cm;

18.8. cirst nokaltušus kokus un izvākt kritušus kokus (vai to daļas), kuru diametrs ir lielāks par 50 cm.

19. Galvenajā cirtē un kopšanas cirtē parka teritorijā saglabā vismaz desmit dzīvotspējīgus vecākos un lielākos kokus vidēji katrā cirsmas hektārā, vispirms saglabājot:

19.1. kokus ar lieliem un resniem zariem;

19.2. dobumainus kokus;

19.3. kokus ar deguma rētām;

19.4. ozolus, liepas, priedes, ošus, gobas, vīksnas un kļavas.

20. Neitrālajā zonā visos mežos un privātajos mežos ainavu aizsardzības zonā atļauts cirst kokus kailcirtē:

20.1. ja tās maksimālā platība silā, mētrājā, lānā, damaksnī, vērī un gāršā nepārsniedz divus hektārus;

20.2. ja tās maksimālais platums grīnī, slapjajā mētrājā, slapjajā damaksnī, viršu ārenī, mētru ārenī, šaurlapju ārenī, platlapju ārenī, viršu kūdrenī, mētru kūdrenī, šaurlapju kūdrenī, platlapju kūdrenī, purvājā, slapjajā vērī, slapjajā gāršā, niedrājā, dumbrājā un lieknā nepārsniedz 50 metru.

21. Dabas lieguma zonā un kultūrvēsturiskajā zonā apliecinājumu koku ciršanai izsniedz tikai pēc izcērtamo koku iezīmēšanas dabā.

22. Dabas lieguma zonā meža apsaimniekošanas plāns ir konkrētā zemes īpašuma vai pastāvīgā lietošanā nodotā zemesgabala dabas aizsardzības plāns meža resursu izmantošanai.

23. Dabas lieguma zonā meža apsaimniekošana un izmantošana, izņemot šo noteikumu 17.punktā minētos gadījumus, atļauta tikai pēc meža apsaimniekošanas plāna izstrādes un apstiprināšanas, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu aizsardzībā, mikroliegumu izveidē, kā arī ainavu aizsardzībā. Meža apsaimniekošanas plānu parka direktors apstiprina tikai pēc īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu inventarizācijas. Meža apsaimniekošanas plānu izstrādā desmit gadiem.

24. Galvenajā cirtē privātajos mežos dabas lieguma zonā un visos mežos kultūrvēsturiskajā zonā kokus cērt pakāpeniski, ievērojot šādus papildu nosacījumus:

24.1. vienā paņēmienā cismā atļauts nocirst ne vairāk kā 25 procentus no mežaudzes koku krājas;

24.2. katru nākamo cirtes paņēmieni tai pašā cismā atļauts uzsākt ne agrāk kā 10 gadus pēc iepriekšējā;

24.3. pēc pēdējā cirtes paņēmiena saglabā vismaz 25 dzīvotspējīgus vecākos un lielākos kokus katrā cirtes hektārā.

25. Kultūrvēsturiskajā zonā un ainavu aizsardzības zonā galvenā cirte atļauta tikai pēc meža apsaimniekošanas plāna izstrādes un apstiprināšanas, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu aizsardzībā, mikroliegumu izveidē, kā arī ainavu aizsardzībā. Meža apsaimniekošanas plānu parka direktors apstiprina tikai pēc īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu inventarizācijas. Meža apsaimniekošanas plānu izstrādā desmit gadiem.

26. Dabas lieguma zonā un kultūrvēsturiskajā zonā aizliegts:

26.1. atzarot augošus kokus mežaudzēs, izņemot skatu punktu ierīkošanai un uzturēšanai;

26.2. no 1.aprīļa līdz 30.jūnijam zāgēt kokus ar motorzāģiem, transportēt kokmateriālus pa meža zemēm, kā arī kopt atjaunotās un dabiski atjaunojušās mežaudzes ar mehānismiem, kurus darbina iekšdedzes dzinēji.

27. Privātajos mežos dabas lieguma zonā un kultūrvēsturiskajā zonā atļauts cirst kokus galvenajā cirtē, ievērojot šo noteikumu prasības, ja mežaudze sasniegusi šo noteikumu 7.pielikumā noteikto galvenās cirtes vecumu.

III. Ainavas saglabāšana

un būvniecība parka teritorijā

28. Teritorijas plānošanā jāievēro parka dabas aizsardzības plāna prasības.

29. Ja paredzamā būvniecība dabas lieguma zonā, ainavu aizsardzības zonā vai kultūrvēsturiskajā zonā var negatīvi ietekmēt vidi un ainavu, pašvaldība izsniedz būvatļauju tikai pēc tam, kad attiecīgajās teritorijās ir izstrādāts detālais plānojums, būvniecības vietas izvēli un būvprojektu iepriekš saskaņojot ar parka administrāciju.

30. Kultūrvēsturiskajā zonā būvniecība (tai skaitā būvju restaurācija, renovācija vai rekonstrukcija) atļauta tikai pēc būvprojekta saskaņošanas ar parka administrāciju. Būvniecību veic iespējami tuvu iepriekšējās būves vietai saskaņā